

Hugsjónirnar og orðini eru stór, men spurningurinn um substans upptekur nógvar skeptikarar. Professari í búskapi heldur, valdysturinn millum Barack Obama og Mitt Romney er sama skövaða plátan, amerikanarar hava hoyrt millum republikanarar og demokratar í mong ár

og republikanarar, stóran dent á ábyrgd og persónliga ambition. Men við einum týðandi muni: tað almenna skal spæla ein týðandi leiklut at skapa fortreytirnar til at klatra upp eftir sosiala stiganum. Almennar ilögur í útbúgving, alternativa orku og infrakervi skulu skapa størv og møguleikar fyri vanlig fólk at førleikamenna seg og klatra upp eftir sosiala stiganum. Treytaleys kapitalisma fer tí ikki einsamøll at føra USA aftur til stórleika. Skal USA standa seg í alheimskappingini, skal føderala stjórnin spæla ein størri leiklut saman við vinnulívinum, er boðskapurin sitandi forsetin brúkar fyri at skilja seg frá visiónini hjá Mitt Romney.

Boðskapurin er, at treytaleys kapitalisma og figgjarspekulation spæla eftir heilt øðrum spælireglum enn vanlig fólk. Úrslitið er óbótaligur skaði fyri nógv vanlig fólk, sum kundu veitra farvæl til amerikanska dreymin, tá figgjarkreppan tók dik á seg. Men øll skulu vera fevnd av somu spælireglum. Tað inniber eitt nú, at tey ríkastu rinda meiri skatt, og at stórar fyrirkur mugu taka til takka við ávísu eftirliti og reguleringum. Kapitalisman kann ikki fáa frítt spæl, skulu vanlig fólk hava nakran møguleika.

Barack Obama kann við hesum gera sær dælt av somu amerikansku hugsjónini sum republikanski flokkurin,

við at tosa um »a fair chance«, »a fair shot« fyri øll. Og tað sampakkar væl við klassisku amerikansku hugsjónina um frælsa kapping og møguleikarnar hjá tí einstaka, men er samstundis ein roynd at tosa um sosialt rættvísi uttan at vera settur í bás saman við europeisku sosial demokratunum. Fyri valstriðið hevur tað stóran týðning, at hann megnar at selja sín boðskap

MITT ROMNEY HEVUR, RÆTTULIGA KREATIVT, AKÆRT BARACK OBAMA FYRI AT VERA FORTALARA FYRI »TRICKLE DOWN GOVERNMENT« – SUM SAMBÆRT HONUM ALS IKKI HEVUR RIGGAÐ HESI FYRA ÁRINI, HANN HEVUR SITIÐ SUM FORSETI

í einari seramerikanskari útgávu, ikki europeiskari.

Eygleiðarar hava víst á, at Barack Obama stóðugt hevur roynt at branda seg sum part av eini longri amerikanskari politiskari siðvenju, serliga nú tað stendur greitt, at tað ikki hevur eydnast honum at upptráða sum stóri politiski savnarinn og reformatorurin, mong høvdu væntað fyri fyra árum síðani. Hetta hevur hann eitt nú gjørt við at varpa ljós á hugsjónina hjá republikanska forsetanum Theodor Roosevelt, ið var forseti við byrjanina á farnu øld.

Politiski arvurinn frá Roosevelt staðfestir, at bert ein sterk stjórn kann tryggja sosialt rættvísi og tryggja borgarar ímóti kapitalistiskum monopolum, sum, eins og í tíðini hjá Roosevelt, eisini hava skakað okkara tíð.

Broytir 6. november USA?

Hugsjónirnar og orðini eru stór, men spurningurinn um substans upptekur

nógvar skeptikarar. Richard Wolff, emeritus professari í búskapi á University of Massachusetts í USA, ávaraði í eini samrøðu, ið var kunngjørd á amerikanskari rás á netinum, at valdysturinn millum Barack Obama og Mitt Romney er sama skövaða plátan, amerikanarar hava hoyrt millum republikanarar og demokratar í mong ár. Og sambært honum fer hvørgin politikkurin at gera nakran stórvegis mun, tá tað snýr seg um at skapa búskaparvækstur og fleiri størv.

Koma republikanararnir til valdið,

verða stórir skattalættar givnir vinnulívinum. Men sera ivasamt er, um hetta fer at skapa nakran veruligan búskaparvækstur ella fleiri størv vísti Richard Wolff á. Tí hví skuldi skattalættar til vinnulívið skapt størri eftirspurning millum forbrúkarar? Størri eftirspurningur eftir vörum og tænastrum er veruliga fortreytin fyri at skapa fleiri arbeiðspláss. Og verða stórir skattar givnir vinnulívinum, er vandi fyri, at vanligi brúkarin verður skattaður enn meiri fyri at vinna skattalættan inn aftur. Harumframt er vandi fyri, at republikanarar fara at skerja almenn størv, ið aftur ber við sær minni forbrúk í búskapinum, ávaraði Richard Wolff í samrøðuni.

Hinvegin er eisini sera ivasamt, um demokratarnir fara undir nakra stórvegis umskipan av búskapinum við at økja skattatrésty munandi á tey ríkastu, vísti hann á. Ein frágreiðing er, at demokratarnir einfalt bera ótta fyri at missa nakrar av sínum dyggastu figgjarligu stuðlum. Barack Obama kann ikki føra seg fram sum ov radikalan, skal hann røkka hugsjónini um at vera savnandi. Tí er pessimistiska ávaringin frá skeptikarum sum Richard Wolff, at valið ikki fer at gera nakran stórvegis búskaparpolitiskan mun, sum annars er veruliga vørn flestir veljarar eftirlýsa.